

ORDIN

pentru aprobarea programei școlare pentru disciplina *România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920*, clasele a XI-a și a XII-a

În temeiul prevederilor art. 94, alin. (2) lit. e din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu prevederile OMEN nr 3593/2014 art.6

și a Hotărârii Guvernului nr. 26/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației Naționale,

MINISTRUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

emite prezentul ordin:

Art.1. Se aprobă programa școlară pentru disciplina *România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920*, prevăzută în Anexă, care face parte din prezentul ordin.

Art.2. Programa școlară *România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920*, pentru clasele a XI-a și a XII-a intră în vigoare începând cu anul școlar 2017-2018.

Art.3. Direcția Generală Evaluare și Monitorizare Învățământ Preuniversitar, Institutul de Științe ale Educației, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministru,

Pavel NĂSTASE

București
Nr. 4243
Data: 28.06.2017

Anexa la Ordinul Ministrului Educației Naționale Nr. 4243/28.06.2017

Ministerul Educației Naționale

Programa școlară pentru disciplina opțională

„România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920”

- Curriculum la decizia școlii pentru liceu -

2017

Anexa la Ordinul Ministrului Educației Naționale Nr. 4243/28.06.2017

Ministerul Educației Naționale

Programa școlară pentru disciplina opțională

„România în epoca Primului Război Mondial 1914-1920”

- Curriculum la decizia școlii pentru liceu -

2017

Notă de prezentare

Prezentul document conține programa școlară pentru disciplina opțională **„Românii în epoca Primului Război Mondial (1914-1920)”** și face parte din oferta de cursuri opționale propusă elevilor și profesorilor de istorie de către Ministerul Educației Naționale în cadrul curriculumului la decizia școlii (C.D.Ș.). Aceasta se adresează elevilor de liceu din ciclul superior (clasa a XI-a și a XII-a) și se desfășoară pe durata unui an școlar, cu o oră pe săptămână.

Programa cursului opțional privind **„Românii în epoca Primului Război Mondial (1914-1920)”** este structurată astfel:

- **Nota de prezentare**
- **Valori și atitudini**
- **Competențe generale**
- **Competențe specifice și conținuturi**
- **Sugestii metodologice**

Nota de prezentare a programei descrie parcursul disciplinei opționale propuse, argumentează structura didactică adoptată și sintetizează o serie de recomandări considerate semnificative din punct de vedere al finalităților studierii cursului opțional.

Valorile și atitudinile orientează dimensiunile axiologică și afectiv-atitudinală aferente formării personalității elevului din perspectiva Istoriei. Realizarea lor concretă derivă din activitatea didactică permanentă a profesorului, constituind un element implicit al acesteia.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse. Competențele cheie europene sunt stabilite la nivelul Uniunii Europene în vederea dezvoltării sistemelor educaționale și de formare profesională.

Competențele generale se definesc pentru fiecare disciplină de studiu și au un grad ridicat de generalitate și complexitate.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice pot fi însoțite de sugestii de activități de învățare, care constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor.

Conținuturile învățării sunt mijloace prin care se urmărește formarea competențelor specifice și implicit a competențelor generale propuse. Unitățile de conținut sunt organizate tematic și reprezintă achiziții de bază ce completează cunoștințele din cursul general de Istorie, mijloace informaționale prin care se urmărește realizarea competențelor.

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în utilizarea programei școlare, oferind suport pentru proiectarea demersului didactic și pentru realizarea activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul cursului opțional și cu particularitățile de vârstă ale elevilor.

Programa C.D.Ș.-ului **„Românii în epoca Primului Război Mondial (1914-1920)”** a fost concepută având în vedere următoarele argumente: suntem în perioada în care întreaga Europă comemorează jertfele din Primul Război Mondial și în care România desfășoară multe acțiuni pentru omagierea celor care au clădit, prin eroismul lor, din perioada anilor 1916-1918, Marea Unire. O discuție aprofundată asupra primei conflagrații mondiale constituie un context în care să fie abordate problemele de identitate națională, răsturnările deopotrivă politice și culturale.

economice și de mentalități care definesc prima jumătate a secolului al XX-lea. Nu trebuie uitat impactul pe care acest conflict l-a avut în plan intern asupra ansamblului societății noastre.

Apariția "generației pierdute" este un fenomen care a marcat nu numai istoria culturală occidentală, ci și pe cea românească, de la fenomenul dadaist la primii suprarealiști români și de la Emil Cioran la Mircea Eliade. Analiza unuia din evenimentele care stau la baza acestor schimbări permite atât achiziția și consolidarea de cunoștințe care să contribuie la o mai bună înțelegere a secolului care a trecut, cât și exersarea unor competențe care au directă legătură cu problemele și opțiunile pe care societatea de astăzi le are de înfruntat.

Împlinirea centenarului este, așadar, un moment de referință pentru istoria noastră, pentru că faptele care au dus la *România întregită* erau rezultatul unui proiect național început în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și temeinic continuat în prima parte a secolului al XX-lea.

Pentru a nu uita supremul sacrificiu făcut de locuitorii spațiului românesc pe câmpurile de bătaie ale Primului Război Mondial, închinat cauzei nobile a întregirii naționale, implementarea cursului opțional „*Românii în epoca Primului Război Mondial (1914-1920)*” are în vedere:

- actualizarea cadrului internațional și românesc al acțiunilor din Primul Război Mondial;
- consolidarea componentei educaționale a angajamentului civic al locuitorilor din spațiul românesc de a aduce în memoria elevilor, prin orele de istorie, efortul întregii societăți românești și contribuția acesteia la victoria din *Marele Război* și la realizarea Marii Uniri;
- sensibilizarea tinerilor pentru eroii României din această conflagrație mondială, pentru identificarea acestora, pentru a fi omagiați de comunitățile locale etc.;

Cursul opțional a fost structurat astfel încât să contribuie la o mai strânsă relație între educația formală, informală și nonformală; achizițiile de cunoaștere și competențe în cadrul acestui curs opțional pot susține și activitățile educative dedicate centenarului în cadrul agendei de manifestări dedicate Primului Război Mondial din comunitate.

Totodată, acest curs completează oferta de curriculum la decizia școlii deja existentă, asigurând o acoperire solidă pentru istoria secolului al XX-lea; de exemplu, acest curs poate fi asociat cursului de *Istorie a monarhiei din România*. etc.

Conținuturile programei sunt decupate cronologic în opt capitole. Fiecare capitol corespunde etapelor, general acceptate, în care România și-a adus contribuția sa la Primul Război Mondial.

Programa cursului „*Românii în epoca Primului Război Mondial (1914-1920)*” a fost concepută având în vedere următoarele considerente:

- răspunde unor cerințe fundamentale legate de cunoașterea temeinică a acelor fapte care au dus la evoluția societății românești contemporane;
- susține finalitățile orelor de istorie studiate în trunchiul comun prin setul de valori și atitudini propuse și prin competențele specifice pe care le promovează;
- își propune un demers complementar cursului de Istorie, studiat în cadrul trunchiului comun în ciclul superior al liceului;
- propune un demers didactic realizat din perspectiva educației pentru drepturile omului, a educației pentru diversitate, a perspectivelor multiple asupra istoriei, a problemelor sensibile și controversate, a strategiilor de argumentare, negociere și cooperare, a utilizării surselor multiple de informare și documentare;
- prezintă o imagine complexă a societății românești de la începutul secolului al XX-lea în concordanță cu evoluțiile europene ale perioadei;
- este în acord cu recomandările Consiliul Europei referitoare la studiul Istoriei cu Memorandumul Comisiei Europene cu privire la educația permanentă și cu alte documente asumate de România pe plan internațional prin care se urmărește evidențierea faptelor

istorice care pot avea consecințe dezastruoase asupra omenirii și, totodată, ca ororile războiului să nu mai fie repetate;

- susține o abordare flexibilă a timpului istoric prin: ponderarea studierii evenimentelor în favoarea ansamblului și perspectivei asupra trecutului; aprofundarea și interpretarea trecutului în locul memorării unor serii cronologice și al istoriei de tip narativ și enciclopedic.

Valori și atitudini:

- Gândire critică, flexibilă și prospectivă;
- Relaționare pozitivă cu ceilalți;
- Disponibilitatea pentru integrarea eficientă în viața de grup și a comunităților;
- Recunoașterea diversității etnice, sociale, religioase, culturale etc.;
- Promovarea dialogului și comunicării interculturale;
- Respectul față de sine și față de ceilalți;
- Acceptarea reprezentărilor multiple asupra istoriei, vieții sociale, culturii etc.

Competențe generale:

1. Folosirea eficientă și adecvată a limbajului istoric în diferite forme și contexte de comunicare.
2. Utilizarea principiilor, metodelor și surselor de studiere a istoriei în contexte de civilizație și culturale ale istoriei.
3. Dezvoltarea demersurilor și acțiunilor civice, democratice, prin valorificarea experiențelor istorice.
4. Folosirea resurselor necesare educației pe tot parcursul vieții.

Competențe specifice	Conținuturi
<p>1.1. Utilizarea termenilor istorici în elaborarea unor demonstrații orale sau în scris referitoare la fapte și procese din istoria României</p> <p>1.2. Explicarea faptelor/evenimentelor cu ajutorul unor argumente intra și multidisciplinare folosind adecvat termeni/concepte istorice</p> <p>2.1. Evaluarea relevanței surselor istorice în abordarea unei teme din Istoria României</p>	<p>1. România în relațiile internaționale la începutul secolului al XX-lea</p> <p>1. România și Marile Alianțe ale începutului de secol XX.</p> <p>2. Situația românilor din Transilvania, Bucovina și Basarabia în deceniile anterioare anului 1914</p>
<p>2.2. Valorizarea argumentelor din sursele istorice pentru a susține constanțele și schimbările din istoria României</p> <p>3.2. Realizarea unor demersuri de tip evaluativ cu privire la acțiunea unor personalități/grupuri din istoria României</p>	<p>2. România între anii 1914-1916</p> <p>1. Societatea românească în anii neutralității. <i>Studiu de caz:</i> Economia României în primele decenii ale secolului al XX-lea</p> <p>2. Neutralitatea între discurs și decizie politică.</p>

<p>3.3. Formularea de judecăți proprii asupra faptelor/ proceselor istorice susținute de argumente identificate în sursele istorice</p> <p>4.1. Utilizarea surselor în construirea /identificarea perspectivelor multiple în legătură cu un eveniment/o personalitate în scopul realizării unor sarcini ale învățării</p>	<p>3. Românii în armatele imperiale austro-ungare și țariste</p>
<p>1.1. Utilizarea termenilor istorici în elaborarea unor demonstrații orale sau în scris referitoare la fapte și procese din istoria României</p> <p>3.2 Realizarea unor demersuri de tip evaluativ cu privire la acțiunea unor personalități/grupuri din istoria României</p> <p>3.3. Formularea de judecăți proprii asupra faptelor/ proceselor istorice susținute de argumente identificate prin analiza surselor istorice</p> <p>4.2. Realizarea unor proiecte de investigații referitoare la fapte, instituții și personalități ale istoriei locale și naționale;</p>	<p>3. Anul 1916 – anul deziluziilor</p> <p>1. Campania din 1916 – Învățămintele dezastrului militar</p> <p><i>Studiu de caz:</i> Consiliul de Coroană din 14/27 august 1916.</p> <p><i>Studiu de caz:</i> Tratatul de alianță și convenția militară dintre România și Antanta (4/17 august 1916)</p>
<p>1.1. Utilizarea termenilor istorici în elaborarea unor demonstrații orale sau în scris referitoare la fapte și procese din istoria României</p> <p>2.2. Valorizarea argumentelor din sursele istorice pentru a susține constantele și schimbările din istoria României</p> <p>3.1. Evaluarea mesajelor oferite de mediile formale și informale în vederea stabilirii veridicității lor</p> <p>3.2. Realizarea unor demersuri de tip evaluativ cu privire la acțiunea unor personalități/grupuri din istoria României</p> <p>4.2. Realizarea unor proiecte de investigații referitoare la fapte, instituții și personalități ale istoriei locale și naționale;</p>	<p>4. România sub ocupația Puterilor Centrale</p> <p>1. Frontul de acasă</p> <p>2. Populația civilă între angajamentul militar și suferințele zilnice</p> <p><i>Studiu de caz:</i> Prizonierii de război</p> <p><i>Studiu de caz:</i> Propaganda de război și războiul secret.</p> <p><i>Studiu de caz:</i> Orașul românesc în timp de război</p> <p>3. Femeile din România în anii războiului</p>

<p>2.1. Evaluarea relevanței surselor istorice în abordarea unei teme din Istoria României</p> <p>3.2. Realizarea unor demersuri de tip evaluativ cu privire la acțiunea unor personalități/grupuri din istoria României</p> <p>4.1. Utilizarea surselor în construirea /identificarea perspectivelor multiple în legătură cu un eveniment/o personalitate în scopul realizării unor sarcini ale învățării</p> <p>4.2. Realizarea unor proiecte de investigații referitoare la fapte, instituții și personalități ale istoriei locale și naționale</p>	<p>5. Rezistență armată</p> <p>1. Reorganizarea armatei. Misiunea militară franceză.</p> <p>2. Experiența tranșelor <i>Studiu de caz:</i> Bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz.</p> <p>3. Minoritățile în armata română</p> <p>4. Lovitura de stat bolșevică din 1917 și consecințele asupra frontului din Moldova.</p>
<p>2.1. Evaluarea relevanței surselor istorice în abordarea unei teme din Istoria României</p> <p>3.1. Evaluarea mesajelor oferite de mediile formale și informale în vederea stabilirii veridicității lor</p> <p>3.3. Formularea de judecăți proprii asupra faptelor/ proceselor istorice susținute de argumente identificate prin analizarea surselor istorice</p> <p>4.2. Realizarea unor proiecte de investigații referitoare la fapte, instituții și personalități ale istoriei locale și naționale;</p>	<p>6. România întregită</p> <p>1. Dreptul la autodeterminare a popoarelor și românii din provinciile românești aflate sub stăpânire străină. <i>Studiu de caz:</i> Congresul de la Roma, aprilie 1918</p> <p>2. Unirea Basarabiei și Bucovinei cu România</p> <p>3. Desăvârșirea unității național-statale a românilor. Unirea Transilvaniei – 1 Decembrie 1918.</p> <p>4. Societatea românească după război. Realități social-politice și orizonturi de așteptare</p>
<p>1.1. Utilizarea termenilor istorici în elaborarea unor demonstrații oral sau în scris referitoare la fapte și procese din istoria României</p> <p>2.1. Evaluarea relevanței surselor istorice în abordarea unei teme din Istoria României</p> <p>3.3. Formularea de judecăți proprii asupra faptelor/ proceselor istorice susținute de argumente identificate prin analizarea surselor istorice</p>	<p>7. România și Conferința de pace de la Paris</p> <p>1. România și Marile Puteri la masa păcii. <i>Studiu de caz:</i> Consecințele Tratatelor Conferinței de pace la Paris pentru România</p> <p>2. România și constituirea Societății Națiunilor.</p>

<p>1.2. Explicarea faptelor/evenimentelor cu ajutorul unor argumente intra și multidisciplinare folosind adecvat termeni/concepte istorice</p> <p>2.1. Evaluarea relevanței surselor istorice în abordarea unei teme din Istoria României</p> <p>3.1. Evaluarea mesajelor oferite de mediile formale și informale în vederea stabilirii veridicității lor</p> <p>4.1 Utilizarea surselor în construirea /identificarea perspectivelor multiple în legătură cu un eveniment/o personalitate în scopul realizării unor sarcini ale învățării</p> <p>4.2. Realizarea unor proiecte de investigații referitoare la fapte, instituții și personalități ale istoriei locale și naționale;</p>	<p>8. Memoria românească despre război</p> <p>1. Memoria colectivă despre Primul Război Mondial. Eroi locali în Primul Război Mondial. Surse.</p> <p>2. Eroii și personalități ale Primului Război Mondial din spațiul românesc</p> <p>3. Locuri de amintire pentru militarii necunoscuți.</p> <p>4. Arta și literatura românească inspirată de Primul Război Mondial</p>
---	--

Sugestii metodologice

Programa propune o abordare înnoitoare a tematicii Marelui Război, asigurând o mai bună cunoaștere a istoriei din spațiul european.

Organizarea didactică a activităților va trebui să pornească de la filosofia generală a cursului, expusă în Nota de prezentare și să țină cont de Competențele generale și specifice enunțate de programă. În acest context, bunele practici pornesc de la rolurile pe care și le asumă profesorul în acțiunea sa didactică: profesorul creează situații de învățare atât în mediul formal al clasei, cât și în mediul nonformal în care evoluează elevii, partener, moderator, consilier, mediator, evaluator, model.

Competențele specifice se pot realiza prin abordarea tematicii cursului prin prisma formării la elevi a unor perspective de înțelegere adecvate a intereselor politico-militare diferite (ca de exemplu modul în care este privită neutralitatea și contribuția României la victoria Antantei în istoriografia țărilor participante la Marele Război, intervenția Armatei române în anul 1916, frontul din anul 1917 etc.), a problemelor sensibile și controversate (situația de pe frontul sudic din anul 1916, ocupația militară din perioada anilor 1916-1918, pacea de la București din mai 1918 etc.), a abordărilor inter- și transdisciplinare (rolul războiului în dezvoltarea națiunilor, oglindirea conflictului mondial în artă etc.), a educației pentru drepturile omului (drama civililor în timpul războiului, prizonieratul, lupta de partizani din teritoriile românești ocupate de armatele Puterilor

Centrale), a educației pentru diversitate (rolul minorităților în război), a educației pentru egalitatea de gen (rolul femeilor în timpul Marelui Război, Crucea Roșie-rolul ei în acest război etc.), a strategiilor de argumentare, negociere și cooperare (rolul personalităților politice românești la negocierile de pace din anii 1919-1920, modul în care se proiecta și desfășura o campanie militară în anul 1916, în anul 1917 și 1918 în Armata României și în celelalte armate aliate sau inamice etc.).

Conținuturile programei sunt decupate cronologic în opt capitole. Fiecare capitol corespunde etapelor, general acceptate, în care România și-a adus contribuția sa la această primă conflagrație mondială.

Acest curs opțional a fost structurat astfel încât să valorifice optim sursele istorice, permițând elevilor să descopere fascinația trecutului, dar și similitudinile cu situațiile conflictuale militare ulterioare sau contemporane lor.

În abordarea conținuturilor programei, profesorul trebuie să fie conștient de caracterul incomplet al unor interpretări existente asupra evenimentelor desfășurate în timpul Primului Război Mondial.

Lucrul pe grupe poate fi o modalitate prin care elevii să susțină cu dovezi din sursele istorice studiate un anume punct de vedere asupra responsabilității ambelor tabere în declanșarea războiului și în distrugerile și violențele care au avut loc.

De asemenea, se pot forma echipe, după preferințele elevilor, care să realizeze o investigație istorică cu privire la campaniile României, la eșecul unor bătălii desfășurate în perioada 1916-1917, la modul de înzestrare a Armatei României, la modul cum s-au derulat negocierile de pace din 1918 și 1919-1920 etc.

Pe parcursul desfășurării lecțiilor, profesorul trebuie să faciliteze, prin activități cognitive, formativ-educative, dobândirea de către elevi a capacității de a asculta puncte de vedere diferite, de a-și apăra poziția personală, de a susține prin argumente o decizie luată pe cale rațională.

Se pot utiliza activități de genul *acceptarea unui punct de vedere* prin care elevii își clarifică propriile idei, dar trebuie să le înțeleagă și să le aprecieze și pe ale altora. Este o primă treaptă pentru realizarea unor negocieri reușite sau *metoda privirilor încrucișate* care să evidențieze ideea benefică a mai multor puncte de vedere asupra unui fapt sau fenomen istoric din perioada studiată. (ca de exemplu: poziția personalităților politice românești față de război în anul 1914, 1916, rolul serviciilor secrete aliate sau inamice în această perioadă pentru a crea o stare de mobilizare sau nu asupra populației, modul în care statul a gestionat doliul public în România în timpul conflagrației și după, trădarea și trădătorii-efectele lor pe plan militar și politic etc.).

La prelucrarea datelor, la selectarea informațiilor, elevii trebuie să formuleze un punct de vedere propriu cu privire la procesele, faptele istorice relatate, provocându-și colegii la creativitate în prezentarea de către ei a diversității de argumente la tema războiului.

Deschiderea profesorilor spre noutate didactică se poate realiza prin crearea unor lecții-dezbateri, unde nucleul predării-evaluării să atingă acele aspecte ale aprofundării și înțelegerii situațiilor deosebit de complexe ale acestei perioade.

În funcție de viziunea diferită a elevilor, profesorii pot propune căi diferite de abordare a stereotipurilor și prejudecăților enunțate de elevi referitoare la miturile naționale sau europene (ca de exemplu acesta a fost un război drept pentru unii și nedrept pentru alții, a oferit posibilitatea întregirii unor hotare pentru unii sau a distrus unitatea statelor pentru alții etc.), la unele probleme sensibile și controversate (trădarea pentru că unii conaționali au dezertat din armatele în care activau și s-au alăturat acelor organisme militare care erau în conformitate cu etnia lor).

Acest curs trebuie să fie un atelier al interpretării, în comun, profesori și elevi, a tematicii Primului Război Mondial în care rolul cadrului didactic este de a modela atitudinile elevilor, de a crea respectul între elevi cu privire la punctele de vedere afirmate, de a schimba pasivitatea în activism, de a genera un aspect de cunoaștere nou cu privire la faptele istorice analizate.

Profesorii ar trebui să își centreze demersul didactic pe utilizarea metodelor de învățare activă, în mod prioritar, în raport cu metodele clasice, pe respectarea diversității de roluri ale sale în procesul didactic, de creator de situații de învățare, pe integrarea informațiilor obținute în medii non-formale și informale de învățare, pe utilizarea noilor tehnologii de comunicare și informație, a surselor istorice primare, a textelor istorice și literare, a informațiilor apărute în presa vremii sau aflate în muzee, colecții particulare etc.

De aceea, în cadrul acestui curs opțional se pot desfășura unele ore în muzee, sau se pot realiza cu elevii excursii tematice sau vizite la monumente aflate în zonă și dedicate eroilor din Marele Război (necesar este ca profesorul să deschidă calea unui dialog cu privire la modul cum copiii, tinerii, femeile și bătrânii au trăit, zi de zi, în timpul acestui război, cum au participat la evenimentele cotidiene- botez, căsătorii, aniversări, înmormântări etc., în condițiile speciale ale războiului, ale ocupației militare etc., cum au făcut față condițiilor excepționale din iarna anilor 1916-1917, cum era o zi din perioada ocupației țării la sat sau la oraș, care a fost impactul acestei conflagrații asupra economiei etc.).

Toate acestea se pot realiza prin jocul de rol, prin simulări de conflict și negociere sau prin activități de proiect (mape tematice, aritmogriфе, careuri de cuvinte, fotomontaje, prezentare în power-point, filme didactice), prin participarea profesorilor alături de elevi la activități/ore în muzee, în arhivele locale sau în acțiuni prin care să adune de la localnici mărturii, fotografii, memorii etc. ale înaintașilor lor și să organizeze expoziții, o minimonografie a localității în timpul acestui război, să adune date și fapte ale eroilor din zonă, să alcătuiască un album cu participarea acelei localități la Marele Război etc.

Argumentul hotărâtor în abordarea temelor programei este de a deplasa accentul de evaluare (inițială, continuă și sumativă, evaluare de proces, de produs și de progres) de pe metodele tradiționale pe strategiile noi care să ofere elevilor posibilitatea de a demonstra ceea ce știu și ceea ce pot să facă prin construcția de alternative la mesajele receptate în cadrul cursului, stimulând gândirea reflexivă și critică în abordarea temelor programei.

Prin aceste metode se pot cere spre evaluare variante de rezolvare a unor probleme sensibile din epoca analizată, se pot analiza, element cu element, bazele unor acțiuni militare, ale unor campanii și a unor decizii care au avut un rol determinant în desfășurarea războiului- elaborarea de criterii, reguli, sfaturi, îndemnuri, compararea unor decizii în situațiile date din Primul Război Mondial, dezbaterăa unor cazuri sensibile, pe baza unor articole din presa vremii, din documentele oficiale ale timpului, din sursele secundare contemporane, analiza unor texte literare, a unor opere de artă cu privire la Marele Război, exemplificarea, argumentarea, rezolvarea unor sarcini de lucru dintr-o fișă, jocul de rol etc. cu care se pot aduce elemente legate de faptele, procesele, oamenii decidenți din perioada 1914-1920.

Bibliografie selectivă

Lista următoare cuprinde sugestii de conținuturi suplimentare, de accesare și a altor surse de informare și de activități aplicative realizate în context formal, nonformal sau informal.

***, Marele Cartier General al Armatei României, *Documente 1916 – 1920*, Editura Machiavelli, București, 1996

***, *Enciclopedia Armatei Române*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2009

Argetoianu, Constantin, *Memorii*, vol. I-V, Editura Humanitas, București, 1991-1995

Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Enciclopedică, București, 1998

Buzatu, Gheorghe, Dobrinescu, Valeriu Florin, Dumitrescu, Horia, *România și Primul Război Mondial*, Editura Empo, București, 1998

Ciobanu, Nicolae, Zodian, Vladimir, Mara, Dorin, Șperlea, Florin, Măță, Cezar, Zodian, Ecaterina, *Enciclopedia Primului Război Mondial*, Editura Teora, București, 2000

Ciupală, Alin, *Bătălia lor. Femeile din România în Primul Război Mondial*, Editura Polirom, București 2017

Dumitrescu, Toma (general), *Jurnal. Războiul național (1916)*, Editura Academiei de înalte Studii Militare, București, 1999

- Hitchins, Keith, *România 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 2013
- Kirițescu, Constantin, *Istoria războiului pentru întregirea României*, vol. I-II, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989
- Moșoiu, Traian (general), *Memorial de război*, Editura Facla, Cluj-Napoca, 1986
- Nicolescu, Gheorghe, Dobrescu, Gheorghe, Nicolescu, Andrei, *Preoți în lupta pentru făurirea României Mari 1916 – 1919*, Ed. Europa Nova, București; 2000
- Nistor, Ion I., *Istoria românilor*, vol. II, Editura „Biblioteca Bucureștilor”, București, 2003
- Oroian, Teofil, Nicolescu Gheorghe, Dumitrescu, Valeriu-Florin, Oșca Alexandru, Nicolescu, Andrei, *Șefii Statului Major General Român (1859 – 2000)*, Fundația „General Ștefan Gușă”, Editura Europa Nova, București, 2001
- Popa, Mircea, *Primul Război Mondial 1914—1918*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1979.
- Rașcu, Ion (general), *Jurnalul meu din timpul Războiului pentru Întregirea Neamului*, Editura Pallas, Focșani, 2006
- Rosetti, Radu R. (general), *Mărturisiri(1914-1919)*, Editura Modelism, București, 1997
- Scurtu, Ioan, Alexandrescu, Ion, Bulei, Ion, Ion, *Enciclopedia de istorie a României*, Editura Meronia, Bucuresti, 2001
- Stanca, Sebastian, *Contribuția preoțimii române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului (1916-1919)*, Cluj-Napoca , Editur Argonaut, Deva, 2015
- Stroia, Adrian, Marin Ghinoiu, *Generalul Constantin Christescu*, Editura Militară, București, 2016
- Torrey, Glenn E., *România în Primul Război Mondial*, Editura Meteor Publishing, București, 2014
- Țucă, Cornel, *Prizonierii români din armata austro-ungară internați în Rusia - problemele repatrierii*; Editura Argonaut, Cluj-Napoca; 2011
- Vasile, Tudor, *Despre primii aerostațieri români și luptele lor din vara anului 1917 în Armata română și patrimoniul național*, Editura Centrului Tehnic Editorial al Armatei, București, 2010, p. 332-336

Autori

- Prof. Nicolae DIȚĂ, Colegiul Național Matei Basarab, București
- Prof. Dr. Doru DUMITRESCU, Colegiul Național Spiru Haret, București

- Prof. Mihai MANEA, Colegiul Național *Iulia Hasdeu*, București
- Prof. Mirela POPESCU, Colegiul Național *Spiru Haret*, București
- Prof. Dr. Aurel Constantin SOARE, Colegiul Național Militar *Dimitrie Cantemir*, Breaza

